

deles ikke sin Grund i, at det er Staten, der er Tale om; Grunden er, at der endnu, synes der, mangler tilstrækkelig Indseende fra Statens Side. Sammenligner man kommunale Foretagender med Statsforetagender, vil det meget let kunne konstateres, at man i Kommunen fra den Tid af, hvor den saakaldte Kommunesocialisme er traadt i Kraft, hvor man altsaa lever under mere demokratiske Former, har opnaaet bedre finansielle Resultater, end man har opnaaet ved de Statsforetagender, som gennemføres under almindelig Bureaukratisme. Derfor tror jeg, at der intet er til Hinder for at opretholde Statsscenen og endda opnaa finansiell Balance. Indtil videre er Det kongelige Teater et Smertensbarn, som de findes i enhver Familie, og som man maa tage sig særlig af. Maaske vil det, efter som Aarene gaar, være muligt for Rigsdagen at finde Vilkaar, under hvilke det er muligt at faa Det kongelige Teater til at betale sig samtidig med, at det virkelig blev for Nationen, hvad det burde være. Mange, som ikke hører hjemme i København, vil maaske sige, at det er væsentligt et Teater for Hovedstaden. Det kan maaske gøres gældende, men det er ikke rigtigt, hvis man vil se Sagen, som den bør ses. Thi at man ejer en Nationalscene, der er i Stand til at fremføre det bedste af, hvad der foreligger i den dramatiske Litteratur og paa Operaens Omraade, spiller en Rolle for hele det danske Aandsliv. Det kongelige Teater fortjener at blive opretholdt og støttet under gode Vilkaar af den danske Rigsdag, men vi maa da ogsaa forlange at have et saadant Indseende med Teatret og en saadan Ordning af Teatrets Forhold, at vi ikke skal have disse finansielle Kalamiteter, som Gang efter Gang kommer frem.

Atter i Dag kræves der altsaa en Udsættelse af Teatrets endelige Ordning, og vi faar da til Opgave at undersøge, hvilke Midler vi kan bringe i Anvendelse for at faa bedre Vilkaar bragt til Veje. Hvis jeg nu blot med nogle Antydninger turde vove at pege paa, hvad jeg kunde mene i saa Henseende var tjenligt, vilde jeg henholde mig til, hvad jeg før i Forbigaaende nævnede, at man har et fornuftigt valgt Repertoire, og fremfor noget vel, at man har en Ledelse, der er mere demokratisk end den nuværende. Den nuværende har indtil Dato haft en dynastisk Karakter. Den har ikke noget demokratisk Moment i sig. Dernæst maa det kræves, at der tages bedre Hensyn, end sket er, baade til

Teatrets Økonomi og til det Publikum, der skal have Udbytte af at søge Det kongelige Teater. Jeg indrømmer ganske vist, at man ikke kan klassificere Menneskene og sige, at de velhavende har mindre Brug for at gaa i Det kongelige Teater end de mindre bemidlede, men naar Priserne stiller sig saaledes, at det vanskeliggøres for de brede Lag at gaa i Det kongelige Teater, bliver denne Scene i Virkeligheden en Scene for de mere velhavende og ikke for de mindre bemidlede, og jeg skulde tro, at med hele sin Stræben efter at opnaa bedre Vilkaar, ogsaa rent aandelig taget, har de brede Lag i København et gyldigt Krav paa at faa let Adgang til Det kongelige Teater. Det er imidlertid saaledes, at skønt Teatret giver Underskud, er Priserne højere, end de f. Eks. er paa tilsvarende Scener i Udlandet. Man kan saaledes, ved jeg, i Paris købe en Billet til en mindste Pris af 2 Francs, og man kan i Covent-garden i London købe en Billet til 1 sh. 6 d. I Berlin kan man købe en Billet til 1½ Mark og i München endog til 1 Mark, hvilke Priser alle er under de Priser, der kræves her i Øjeblikket.

Selvfølgelig vanskeliggør de høje Priser de mindre bemidlede at gaa i Det kongelige Teater. Hvis man vil have en Maalestok for, i hvor høj Grad f. Eks. Arbejderne sætter Pris paa Det kongelige Teater, skal jeg henlede Opmærksomheden paa de Forestillinger, der er givne for Medlemmer af Arbejdernes Fællesorganisationer, og jeg vil sige, at det har ikke alene været til overordentlig stor Glæde for dem, der besøgte Teatret, men i lige Maade for Skuespillerne. Enhver, der kender noget til den Kunstnerforfængelighed, som i dette Tilfælde er fuldkommen berettiget, vil - vide, at Kunstnerne optræder hellere for fuldt Hus end for et halvt besat Hus, thi ved et fuldt besat Hus kommer der en Vekselvirkning frem mellem Publikum og Kunstnerne af en saadan Art, at begge Parter vinder derved. Kunstnerne spiller bedre, og Publikum glædes mere. Det er derfor af største Betydning, at man kan fylde Teatret, og jeg skulde haabe, at det maatte lykkes at faa Det kongelige Teater til at blive et Sted, hvortil det brede Lag kunde søge hen, uden at det skadede Teatrets Økonomi; jeg er endog tilbøjelig til at tro, at en saadan Ordning vilde gavne Teatret. Jeg vil her pege paa en Fejl, som man har Grund til at beskæftige sig med i den Tid, der er stillet til Raadighed. Billethandelen og Logebortauktioneringen, som staar